

конкурентной среды, снижению степени монополизации нефтегазового комплекса. В силу небольших объемов производственных фондов он обладает гибкостью и подвижностью, позволяющей быстро менять сферу деятельности или специализацию. Это способствует активному освоению новейших достижений научно-технического прогресса в нефтедобывающей отрасли.

Устойчивое развитие малого и среднего бизнеса в сфере нефтедобычи и нефтесервиса нуждается в политической и законодательной поддержке со стороны государства. Общая парадигма стимулирования его развития должна предусматривать предоставление этому бизнесу, прежде всего, реальных имущественных льгот - налоговых, кредитных и других. В любом другом случае развитие малого предпринимательства в России будет иметь не системный характер, и зависеть от разного рода случайностей.

Обозначенные в исследовании механизмы государственного стимулирования развития сектора независимых нефтяных компаний, на наш взгляд, наиболее актуальны с позиций качества стимулирующего эффекта и возможностей их одобрения государством в ближайшей перспективе. Это требует постановки системно-ориентированных исследований для совершенствования общей концепции и параметров отдельных механизмов стимулирования.

Приоритетным является поддержка государством тренда системного реформирования структуры отрасли в пользу развития сектора ННК, как движущей силы в создании конкуренции, повышении экономической активности, обеспечении прозрачности экономики и инновационного развития нефтедобывающей отрасли России

Использованная литература

1. Г. Выгон, Е. Савчик, А. Рубцов и др. Есть ли будущее у сектора российских независимых нефтяных компаний. // Энергетический центр Московской школы управления. Москва 2014. С. 56. URL: <http://energy.skolkovo.ru>
2. Корзун Е.В. Итоги производственно-хозяйственной деятельности независимых, в том числе малых нефтегазодобывающих организаций // Москва 2014. URL: <http://www.assoneft.ru>
3. Законопроект «О создании механизма по развитию малого и среднего бизнеса в нефтегазовом комплексе Российской Федерации, а также о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации» Постановление РФ от 9 февраля 2013 года N 101/
4. Налоговый кодекс США (Internal Revenue Code), §613A(d)
5. IEA, Oli Market Report. Jan 2014

Kysh L.M.

*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor*

*of the Department of computer sciences and economic cybernetics
Vinnytsia National Agrarian University*

THE CURRENT SITUATION AND THE PROSPECTS OF ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION PROCESSES

Kush L.M.

кандидат економічних наук,

*доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики
Вінницький національний аграрний університет*

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Summary. The article deals with topical issues of the impact of modern globalization processes on the state and prospects of development of the national economy. The main threats to the development of the national economy in the context of globalization are systematized. The analysis of identified threats, by which the outlined threats are presented by the degree of importance: uneven distribution of benefits from globalization, regionalization of the world economy, growth of international crime, decline in the level of industrial development of individual countries, increasing dependence, deindustrialization of the economy, mass unemployment, threat of unemployment activation of international terrorism, threat of introduction of new world fraud schemes. The scientific and methodological approach to substantiation of prospects of development of the Ukrainian economy in the conditions of globalization is grounded, based on the assessment of the threats discussed above. The essence of this approach lies in the separate and significant threats and the proposed indicators of the evaluation of these threats, which will allow to quantify the level of a particular threat. For the purpose of determining the intervals for assessing threat data, each such indicator should be assessed on its own scale, but in order to unify the outlined indicators, each of them should also be evaluated on a qualitative scale, which has four intervals. Thus, if the

overall level of indicators is found to be very low, then the indicator is desirable and the prospects for the national economy are broad enough. If the indicator is low, there is a partial impact of threats, that is, a certain indicator is unsatisfactory, and therefore it is advisable to carry out a detailed analysis of the indicators that are part of the integrated assessment and to take into account the prospects of national economy that take place. If the indicator is within the limits of sufficient or high, it is a matter of almost complete or exceptionally complete mismatch of threat assessment indicators, which causes a devastating impact on the state of the national economy and the availability of certain prospects in this regard.

Using the proposed approach will allow to detect confidently and in a timely manner the threat from globalization processes, to investigate its impact and ultimately to eliminate it. This will allow to take full advantage of the existing prospects of globalization processes.

The scientific novelty of the obtained results is to develop and substantiate a scientific and methodological approach to identifying the prospects for the development of the national economy, taking into account the assessment of existing threats to globalization.

Резюме. В статті досліджено актуальні питання впливу сучасних глобалізаційних процесів на стан та перспективи розвитку національної економіки. Систематизовано основні загрози розвитку національної економіки в умовах глобалізації. Здійснено аналіз визначених загроз, за допомогою чого окреслені загрози представлено за ступенем вагомості: нерівномірний розподіл переваг від глобалізації, регіоналізація світового господарства, зростання міжнародної злочинності, спад рівня індустріального розвитку окремих країн, зростання залежності, деіндустріалізація економіки, масове безробіття, загроза нерівномірності розподілу ресурсів, активізація міжнародного тероризму, загроза впровадження нових світових шахрайських схем. Обґрунтовано науково-методичний підхід до обґрунтування перспектив розвитку української економіки в умовах глобалізації, що базується на оцінці розглянутих вище загроз. Суть даного підходу полягає в відокремлених та розташованих за значущістю загрозах та запропонованих показниках оцінки даних загроз, що дозволить в кількісній оцінці визначити рівень тієї чи іншої загрози. З метою визначення інтервалів оцінки даних загроз кожен такий показник доцільно оцінювати за власною шкалою, але з метою уніфікації окреслених показників кожен з них доречно також оцінювати за якісною шкалою, яка має чотири інтервали. Таким чином, якщо сумарний рівень показників виявлено як дуже низький, то показник має бажане значення та перспективи розвитку національної економіки є достатньо широкими. Якщо показник знаходиться в значенні низький, має місце частковий вплив загроз, тобто певний показник має незадовільне значення, а тому доцільно провести детальний аналіз показників, які увійшли до складу інтегрованої оцінки та з урахуванням цього виявити перспективи розвитку національної економіки, які мають місце. Якщо показник знаходиться в межах достатній або високий, йдеться про практично повну або виключно повну невідповідність показників оцінки загроз, що спричиняє руйнівний вплив на стан національної економіки та наявність певних перспектив з цього приводу.

Використання запропонованого підходу дозволить впевнено та своєчасно виявити загрозу з боку глобалізаційних процесів, дослідити її вплив та в кінцевому – усунути. Зазначене дозволить в повній мірі скористатися існуючими перспективами глобалізаційних процесів.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в розробці та обґрунтуванні науково-методичного підходу до виявлення перспектив розвитку національної економіки з урахуванням оцінки існуючих загроз глобалізації.

Keywords: globalization, globalization processes, impact of globalization, European integration, threat of globalization.

Ключові слова: глобалізація, глобалізаційні процеси, вплив глобалізації, євроінтеграція, загроза глобалізації.

Постановка проблеми. В сучасних умовах розвитку національної економіки, які неупереджено можна визначити як складні та суперечливі, важливішого значення набувають питання пошуку перспектив розвитку національної економіки. При цьому, вирішальними з позиції обґрунтування таких перспектив є саме сучасні процеси глобалізації, що задають вектор розвитку української економіки в умовах сьогодення, а отже, на перший план виходить проблематика дослідження сучасного стану та перспектив розвитку економіки в умовах глобалізаційних процесів.

Якщо проаналізувати думку вчених, які присвятили свої дослідження проблемам глобалізації, то можна відзначити, що переважна кількість науковців вважають глобалізацію

об'єктивною обставиною сучасної економічної системи світу.

Глобалізація національної економіки – це такий стан взаємодії в сфері міжнародних відносин, який супроводжується значним посиленням взаємовпливу та взаємозалежності учасників таких відносин.

В сучасних умовах спостерігається зсування акцентів з взаємозалежності учасників світової глобалізації на тенденції глобалізації політики і економіки в умовах їх взаємозалежності. Позитивною тенденцією глобалізації є встановлення тісних фінансових і інформаційних взаємодій учасників міжнародних відносин, а несприятливі тенденції пов'язані, в першу чергу, з розвитком тіньової економіки і криміналізацією суспільства в окремих країнах. Наслідки

глобалізації - це в першу чергу послаблення ролі держави в регулюванні економічних процесів. За таких умов важливим постає питання зваженої оцінки загроз національній економіці з боку глобалізаційних процесів та обґрунтування існуючих перспектив.

Зазначене зумовило вибір наукового напрямку даного дослідження та підтверджує актуальність представленої статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблемами вивчення особливостей впливу глобалізаційних процесів на стан національної економіки та обґрунтування перспектив розвитку економіки України в таких умовах в різних аспектах вивчення даної проблематики займається багато вчених таких як: Лещук В. П., Тульчинська С.О., Ковальова Г.П., Даніл'ян В.О., Кирилов Ю. Є., Гулієв А. Д., Веденєєв Д. В., Севрук І. М., Тропиніна А. С., Жиленко К., Мешко Н., Питель Н.Я. та багато інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Але, незважаючи на ґрунтовні дослідження окресленої проблематики та вагомості існуючого наукового доробку з цього приводу, окремі аспекти, пов'язані з оцінкою загроз розвитку економіки в умовах глобалізації та окресленні перспектив, що базуються на такій оцінці, досліджено не повністю, і це питання потребує узагальнення.

Мета статті. Метою даної статті є уточнення й розмежування загрозливих факторів впливу глобалізаційних процесів на сучасний стан економіки та розробка науково-методичного підходу до обґрунтування перспектив розвитку української економіки, що базується на такій оцінці.

Задля досягнення поставленої мети в межах дослідження вирішено наступні завдання:

- систематизовано основні загрози розвитку національної економіки в умовах глобалізації;
- здійснено аналіз визначених загроз, за допомогою чого окреслені загрози представлено за ступенем вагомості;
- обґрунтовано науково-методичний підхід до обґрунтування перспектив розвитку української економіки в умовах глобалізації, що базується на оцінці розглянутих вище загроз.

Виклад основного матеріалу. Отже, доцільно зауважити, що питання загроз національній економіці з боку стрімких процесів глобалізації привертало увагу вчених за всіх часів, але кожен з науковців представляв власний погляд до їх систематизації.

Наприклад, на думку В. П. Лещука, до загроз національній економіці з боку процесів глобалізації можна віднести: недотримання принципу справедливості при розподілі переваг від глобалізації між окремими країнами та галузями національної економіки, загроза спаду показників індустріалізації окремих країн, загрози фінансового характеру, втрачання контролю керівництвом країни над суспільними процесами та перехід

контрольних повноважень до іншої країни тощо. [1, С. 120-121]

Водночас Тульчинська С.О. до основних загроз з боку глобалізації відносить: деіндустріалізацію економіки та зниження зайнятості в обробних галузях, загрози, пов'язані із збільшенням кількості безробітних, значним розривом в рівнях оплати праці різних категорій працівників в залежності від їх кваліфікації, глобальним поділом світового господарства на регіонибкз можливості впливу на таку регіоналізацію [2].

Схожого погляду дотримуються Севрук І. М., Тропиніна А. С.[7] та Жиленко К., Мешко Н.[8], підкреслюючи соціально-економічний характер існуючих загроз.

Вчені Ковальова Г.П. та Даніл'ян В.О. глобальним ризиком визначають спроби окремих світових держав підпорядкувати собі економічні інтереси України як окремої національної держави.

Крім того, на думку зазначених науковців, одна з найбільших загроз глобалізаційних процесів пов'язана з масовим безробіттям та мобільністю робочої сили. Масова міграція населення набуває джерело загострення соціально-економічної ситуації в світі. [5, с. 236].

Кирилов Ю. Є. у власному науковому дослідженні пропонує розглядати загрози в контексті їх класифікації від часу впливу. Так, вчений наполягає на поділі загроз на короткострокові та довгострокові. При цьому короткострокові загрози стосуються зовнішньої політики розвинених країн, стратегії їх економічного зростання та просування національних економічних інтересів у світовому просторі. Такі загрози, перш за все, виникають внаслідок того, що фактично в результаті розподілу переваг глобалізації цих процесів основну частину ресурсів отримують країни, що мають лідерські позиції.

В свою чергу такий несправедливий розподіл виступає передумовою виникнення конфліктів [6].

Доречно підкреслити також наявність певного кола опосередкованих загроз, які напряму не пов'язані з економічними наслідками глобалізації, але все ж таки створюються під її впливом та спричиняють негативні наслідки в економіці нашої держави.

Серед найбільш небезпечних опосередкованих загроз різними ученими вирізняються:

- різка активізація міжнародного тероризму, загальне збільшення його масштабів і розширення географічних рамок, кіберзлочинність [3; 10];
- зростання міжнародної злочинності, що охоплює все нові сфери, включаючи незаконний оборот наркотичних засобів і психотропних речовин [4], тощо.

Заслуговує на увагу погляд, згідно якому існує кілька основних загроз, які істотно знижують ефект, принесений глобалізацією сучасній світовій економіці [7]:

- глобалізація підсилює світове нерівність, збільшуючи розрив між рівнями доходів різних країн і в рамках кожної окремої країни. У цій ситуації «... якщо високорозвинені держави, які відчувають надлишок продовольства, хочуть зберегти свій рівень життя, вони повинні допомагати країнам, що розвиваються ... Тому що голодні неминує кинуться туди, де є їжа і благополуччя»;

- в умовах відкритих ринків, що розвиваються, у результаті нестачі капіталів і робочої сили, втрачають конкурентні переваги і змушені докладати додаткових зусиль для виживання в умовах, що змінилися не на їхню користь умовах;

- і для розвинених, і для країн, що розвиваються сьогодні характерна тенденція зниження рівня зайнятості в обробних галузях. На думку ряду економістів, це стає фактором дисбалансу в економіці, при якому вказане зниження швидко заповнюється зростанням зайнятості в сфері послуг;

- негативний вплив на розвиток економіки ряду держав може надати експорт робочих місць в результаті перекладу деякими фірмами частини

своїх виробничих потужностей в країни з низькою оплатою праці. Підтвердженням цього виступає дослідження [9];

- свобода переміщення робочої сили в відсутності адекватних заходів боротьби з безробіттям в окремих країнах викликає її зростання і збільшення розриву між заробітною платою кваліфікованих і менш кваліфікованих працівників, що також може стати потенційним джерелом глобальної нестабільності;

- глобалізація породжує ризики і невизначеність, ставить цілий ряд питань перед керівниками і менеджерами найбільших корпорацій: як знайти свій цільовий сегмент, яким чином здійснювати експорт на зарубіжний ринок, скільки інвестувати в виробничу сферу цього ринку, де розміщувати виробництво, які товари і послуги виробляти і ін. [7].

Варто зазначити, що погляди вчених на виокремлення загроз національній економіці з боку процесів глобалізації достатньо різні. Підходи до виокремлення таких загроз представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Підходи до виокремлення загроз національній економіці з боку процесів глобалізації

Автор	Загрози							
	нерівномірний розподіл переваг від глобалізації	спад рівня індустріального розвитку окремих країн	зростання залежності	деіндустріалізація економіки	регіоналізація світового господарства	масовим безробіття	активізація міжнародного тероризму	зростання міжнародної злочинності
Лещук В. П.	+	+	+	+				
Тульчинська С.О.		+		+	+			
Ковальова Г.П. та Даніліян В.О.		+				+		
Кирилов Ю. С.			+					
Гулисов А. Д.							+	
Веденеев Д. В.								+

Джерело: узагальнено автором

Як видно з таблиці 1, погляди на виокремлення загроз глобалізації достатньо різні.

В умовах сьогодення важливого значення набувають проблеми оцінки загроз глобалізації в національній економіці України. Таке зауваження ґрунтується на тому, що без зваженого процесу такої оцінки та отримання її результатів не можна говорити про сучасний стан, а отже не доречно обґрунтовувати перспективи розвитку національної економіки в умовах глобалізації.

На думку автора, доцільно для оцінки загроз національній економіці з боку глобалізації них

процесів використовувати метод математичного моделювання Кендалла.

Коефіцієнт кореляції Кендалла (Kendall tau rank correlation coefficient) виступає мірою лінійного зв'язку між випадковими величинами, що передбачає використання рангів, які відповідають відповідним чисельним значенням.

Задля цього перш за все необхідно розподілити загрози. Задля цього обрано загрози, узагальнені в таблиці 1, які доречно доповнити наступними загрозами:

- загроза нерівномірності розподілу ресурсів;
- загроза впровадження нових світових шахрайських схем.

Необхідність доповнення перелічених загроз пояснюється наступними обставинами:

- глобалізаційні процеси, перш за все, супроводжуються відсутністю дотримання принципу економічної справедливості, тобто за умов глобалізації спостерігається чіткий розподіл на ефективні та неефективні економіки. В цьому сенсі безперечно виникає об'єктивна загроза

нерівномірності розподілу ресурсів не тільки між країнами, але й серед суб'єктів господарювання – учасників міжнародного бізнесу;

- стрімкі процеси міжнародної співпраці, які супроводжують глобалізацію, висувають на перший план ризик появи істотно нових шахрайських схем, розповсюджених серед учасників міжнародного бізнесу та їх адаптації до національного середовища.

Окреслені загрози узагальнені та представлені наступним чином (табл. 2):

Таблиця 2

Загрози національній економіці з боку глобалізаційних процесів

Напрямок впливу	Загроза
Недотримання принципу економічної справедливості	нерівномірний розподіл переваг від глобалізації
	регіоналізація світового господарства
	зростання залежності
Індустріальний занепад деяких держав	деіндустріалізація економіки
	спад рівня індустріального розвитку окремих країн
Загрози добробуту населення	масове безробіття
	загроза нерівномірності розподілу ресурсів
Збільшення кількісних та якісних ознак злочинності	зростання міжнародної злочинності
	загроза впровадження нових світових шахрайських схем
	активізація міжнародного тероризму

Джерело: складено автором

В якості експертів обрано керівників вітчизняних суб'єктів господарювання, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, а отже в повній мірі відчувають вплив глобалізацій

них процесів.

Для визначення достатності рівня узгодженості думок експертів було застосовано коефіцієнт конкордації Кендалла (табл. 3).

Таблиця 3

Матриця рангів

Загрози	Експерти					Сума рангів	D	d2
	1	2	3	4	5			
x1	1	1	2	2	1	7	-20.5	420.25
x2	7	2	1	1	2	13	-14.5	210.25
x3	5	3	4	7	6	25	-2.5	6.25
x4	4	10	3	6	7	30	2.5	6.25
x5	2	9	6	3	4	24	-3.5	12.25
x6	10	8	7	8	3	36	8.5	72.25
x7	9	7	8	4	8	36	8.5	72.25
x8	3	4	5	5	5	22	-5.5	30.25
x9	8	6	9	10	10	43	15.5	240.25
x10	6	5	10	9	9	39	11.5	132.25
Σ	55	55	55	55	55	275		1202.5

Коефіцієнт конкордації (W) Кендалла є показником множинної рангової кореляції. W може приймати значення в діапазоні від 0 до +1, де W=0 означає повну відсутність узгодженості в оцінках чи судженнях експертів, а W=1 – повну узгодженість. За гранично допустиме значення коефіцієнту конкордації пропонуємо взяти W=0,5 (середня узгодженість думок експертів).

де

$$d = \sum x_{ij} - \frac{\sum \sum x_{ij}}{n} = \sum x_{ij} - 27.5$$

Перевірка правильності складання матриці на основі обчислення контрольної суми:

$$\sum x_{ij} = \frac{(1+n)n}{2} = \frac{(1+10)10}{2} = 55$$

У даному випадку загрози національній економіці з боку глобалізаційних процесів за значимістю розподілилися наступним чином (табл.4).

Розташування загроз за значимістю

Загроза	Сума рангів	
x1	нерівномірний розподіл переваг від глобалізації	7
x2	регіоналізація світового господарства	13
x8	зростання міжнародної злочинності	22
x5	спад рівня індустріального розвитку окремих країн	24
x3	зростання залежності	25
x4	деіндустріалізація економіки	30
x6	масове безробіття	36
x7	загроза нерівномірності розподілу ресурсів	36
x10	активізація міжнародного тероризму	39
x9	загроза впровадження нових світових шахрайських схем	43

Проведемо оцінку середнього ступеня узгодженості думок всіх експертів за допомогою коефіцієнту конкордації:

$$W = \frac{12S}{m2(n3-n)}$$

де S = 1202.5, n = 10, m = 5

$$W = \frac{12 \cdot 1202.5}{52(103-10)} = 0.583$$

W = 0.583 говорить про наявність середнього ступеня узгодженості думок експертів.

Для оцінки значущості коефіцієнта конкордації скористаємося критерієм узгодження Пірсона:

$$\chi^2 = \frac{12S}{mn(n+1)} \quad (3.2)$$

$$\chi^2 = \frac{12 \cdot 1202.5}{5 \cdot 10(10+1)} = 26.24$$

χ^2 порівняємо з табличним значенням для числа ступенів свободи K = n-1 = 10-1 = 9 і при заданому рівні значущості $\alpha = 0.05$

Оскільки χ^2 розрахований 26.24 > табличного (16.9), то W = 0.583 величина не випадкова, а тому отримані результати мають сенс і можуть використовуватися в подальших дослідженнях.

Отже в контексті даного дослідження обґрунтовано загрози національній економіці з боку глобалізаційних процесів та за допомогою методу кореляційного аналізу Кендалла – розташовано відокремлені загрози за значимістю.

Окрім того в статті запропоновано використовувати показники оцінки даних загроз, за допомогою яких можна в кількісній оцінці визначити рівень тієї чи іншої загрози (табл.5).

Саме такі показники здатні в повній мірі висвітлити реальний стан загроз в тій чи іншій сфері та виступити підґрунтям для розробки подальших заходів щодо усунення або пом'якшення негативного впливу таких загроз.

Таблиця 5

Показники оцінки загроз національній економіці з боку глобалізаційних процесів (запропоновано автором)

Загроза	Показник оцінки	
П1	нерівномірний розподіл переваг від глобалізації	Пропонується ввести до обігу показник економічної справедливості для кожної країни, який би розраховувався як відношення переваг від участі в глобалізаційних процесах до витрат на таку участь в грошовому виразі
П2	регіоналізація світового господарства	Пропонується ввести до обігу показник регіоналізації окремої держави
П8	зростання міжнародної злочинності	Пропонується використовувати офіційні статистичні дані з цього приводу для розрахунку показника міжнародної злочинності окремої держави
П5	спад рівня індустріального розвитку окремих країн	Пропонується використовувати в якості показника індустріального розвитку – показник ВВП
П3	зростання залежності	Пропонується використовувати показник незалежності, який би розраховувався як відношення обсягу експорту до обсягу імпорту
П4	деіндустріалізація економіки	Пропонується використовувати в якості показника індустріального розвитку – показник ВВП
П6	масове безробіття	Пропонується використовувати в якості показника – коефіцієнт безробіття
П7	загроза нерівномірності розподілу ресурсів	Пропонується використовувати показник ресурсозабезпеченості окремої країни
П10	активізація міжнародного тероризму	Пропонується використовувати показник індивідуального індексу тероризму
П9	загроза впровадження нових світових шахрайських схем	Пропонується ввести до обігу показник, який би базувався на визначенні рівня тінізації економіки в контексті міжнародних фінансових операцій

З метою визначення інтервалів оцінки даних загроз кожен такий показник доцільно оцінювати за власною шкалою, але з метою уніфікації

окреслених показників кожен з них доречно також оцінювати за якісною шкалою, яка має чотири інтервали (табл.6).

Таблиця 6

Шкала інтерпретації показників оцінки загроз національній економіці з боку глобалізаційних процесів

№ з/п	Рівень оцінки
1	Дуже низький
2	Низький
3	Достатній
4	Високий

Як видно з таблиці 6, існує чотири інтервали для оцінки загроз національній економіці з боку глобалізаційних процесів, а отже існує можливість визначення загального рівня загроз.

Таким чином, якщо сумарний рівень показників виявлено як дуже низький, то показник має бажане значення та перспективи розвитку національної економіки є достатньо широкими.

Якщо показник знаходиться в значенні низький, має місце частковий вплив загроз, тобто певний показник має незадовільне значення, а тому доцільно провести детальний аналіз показників, які увійшли до складу інтегрованої оцінки та з

урахуванням цього виявити перспективи розвитку національної економіки, які мають місце.

Якщо показник знаходиться в межах достатній або високий, йдеться про практично повну або виключно повну невідповідність показників оцінки загроз, що спричиняє руйнівний вплив на стан національної економіки та наявність певних перспектив з цього приводу.

Таким чином можна надати науково - методичний підхід до виявлення перспектив розвитку національної економіки в умовах глобалізації (рис. 1.)

Рис. 1. Науково-методичний підхід до виявлення перспектив розвитку національної економіки в умовах глобалізації

Джерело: розроблено та запропоновано автором

Запропонований підхід безперечно сприятиме розширенню можливого спектру перспектив національної економіки в контексті стрімких глобалізаційних процесів.

Висновки і пропозиції. Сучасні глобалізаційні процеси є в певній мірі складними, достатньо суперечливими та неоднозначними. Окреслене зумовлює відсутність єдиного погляду на те, наскільки корисна для української економіки сучасна глобалізація. Проте, вагома частка вчених, все ж таки, сходяться в думках, що глобалізація є невідворотним та позитивним явищем, але за умови ефективного керування загрозами, які їй притаманні.

В даній статті автором й прийнято спробу зробити певний крок в даному напрямі.

Використання запропонованого підходу дозволить впевнено та своєчасно виявити загрозу з боку глобалізаційних процесів, дослідити її вплив та в кінцевому – усунути. Зазначене дозволить в повній мірі скористатися існуючими перспективами глобалізаційних процесів, до яких можна віднести:

- глобалізація надає можливість мобілізації значного обсягу фінансових ресурсів, формуючи сприятливі для інвесторів умови, що дозволить використовувати більш широкий фінансовий інструментарій на зростанні кількості ринків;

- передові технології різко скоротять транспортні, телекомунікаційні та розрахункові витрати, полегшуючи глобальну інтеграцію національних ринків;

- глобалізація знижує численні обмеження, в тому числі на переміщення праці і капіталу через кордони;

- країни, що розвиваються залучаються до світової виробничий процес через діяльність транснаціональних компаній;

- виникнуть нові робочі місця у виробничій і невиробничій сферах, в області інформаційної технології;

- розшириться доступ до інформації, сучасним науково-технічним розробкам;

- підвищиться життєвий рівень, відбудеться відносно поліпшення соціальних показників у більшості регіонів світу;

- вступ до СОТ зменшить бар'єри для імпорту;

- відбудеться різке зростання вартості промислових технологічних досліджень, так як глобалізація торкнеться промисловість, особливо наукомісткі і високотехнологічні галузі; з'явиться можливість для національних культур селективного вибіркового сприйняття і освоєння нового досвіду інших цивілізацій [6].

Наукова новизна отриманих результатів полягає в розробці та обґрунтуванні науково-

методичного підходу до виявлення перспектив розвитку національної економіки з урахуванням оцінки існуючих загроз глобалізації.

При цьому в якості напряму подальших досліджень доречно зазначити необхідність розробки рекомендацій щодо кількісного обчислення окреслених в даній статті показників.

Список літератури

1. Лещук, В. Фінансова глобалізація в умовах глобалізації світової економіки / В. Лещук // *Наук. вісн. НЛТУ України*. - 2010. - Вип. 20.12.

2. Тульчинська С.О. ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ // *Збірник тез доповідей IX Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні підходи до управління підприємством»* // Режим доступу: <http://conf.management.fmm.kpi.ua/proc/article/view/130739>

3. Гулиев А. Д. Международно-правовой контекст внешних сношений в условиях глобализации : [монография] / А. Д. Гулиев. – К. : Изд-во Нац. авиац. ун-та, 2011. – 464 с.

4. Веденеев Д. В. Украинский фронт в войнах спецслужб : Исторические очерки. – К. : К.І.С., 2008. – 432 с.

5. Ковальова Г.П., Данііл'ян В.О. УКРАЇНА У СВІТОВИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ : ВИКЛИКИ І ВІДПОВІДІ // *Науковий вісник. Серія «Філософія»*. – Харків: ХНПУ, 2015. – Вип.45 (частина I) // Режим доступу: file:///C:/Users/user8/Downloads/45__-227-239.pdf

6. Кирилов Ю. Є. ВПЛИВ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК // *Ефективна економіка № 12, 2016* // Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5297>

7. Севрук І. М., Тропиніна А. С. Конкурентоспроможність національної економіки в умовах глобалізації. *Бізнес Інформ*. 2019. №5. С. 20–28.

8. Жиленко К., Мешко Н. ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ДОМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ // *Науковий журнал «Міжнародна економічна політика»*, №2 (31), 2019. – С. 43-79

9. Lacal-Arantequi R. Globalization in the wind energy industry: contribution and economic impact of European companies // *Renewable Energy*. – 2019. – 134. – С. 612-628

10. Пітель Н.Я. Особливості управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства в умовах глобалізації / Н.Я. Пітель// *Збірник наукових праць УНУС*. – 2015. – Вип. 87. – Ч. 2. *Економіка*. – С. 122–123.